

Det finns inte så många skulptörer i Norrland och ännu färre finns det om man räknar till gestaltningsförmåga som kräver mer än enbart grundläggande tekniskt kunnande. Det finns fler som kan hantera motorsåg, vinkelslip eller lufttrycksborr än sådana som kan få en tredimensionell form att laddas med övertygande poetisk kraft. Skulptur kräver dessutom ofta mer av teknik, ekonomi och specifik placering än tvådimensionella uttryck. Marknaden för aktiva utövare är på grund av detta begränsad. I tider när det snarare rivs än byggs är de offentliga uppdragen färre så konstnärerna måste förutom bäring i sitt konstnärsskap ha fler än en sträng på sin lyra. En sådan skulptör är Jörgen Nilsson från Örnsköldsvik som just nu ställer ut på outtröttliga Bodens konstgille. Det är tur för Boden att man har eldsjälarna i konstgillet. Utan dem skulle de konstliv som Boden var riksbekant för sedan femtiotalet vara helt utdött. Man kan bara hoppas att politikerna förstår värdet av deras insatser och stöttar dem helhjärtat. Konstgillet har under åren visat flera utställningar av Jörgen Nilsson. Den här gången visar han några stora akvarellmålningar men i huvudsak utgörs utställningen av småskulpturer, enskilda och i grupper.

Nilsson är en konstnär som står i allra bästa mening djupt förankrad i västerländsk tradition. När han gick på konstakademin och egensinnigt sysslade med modellstudier väckte det viss förvåning hos professorer såväl som hos medstudenter. Man menade att det var otidsenligt. Det känns en smula obehagligt om det är ett tidens tecken att bildade människor tycker att studiet av människan och det mänskliga måtten är att betrakta som något otidsenligt. Som om allt vore sagt och kartlagt om oss själva. Nilssons skulpturer är ett slags vardagsfilosofiska betraktelser över livet och dess villkor. Den *feta BMW:n* i guldoxid är ett vittnesbörd om tidens och parvenyernas värderingar. *Freud I-III* handlar om libidot som människans drivkraft. Navlar, bröstvårtor och tungor omger den nakna människan. Det kunde vara en gestaltning av tidens sexualisering eller av mänskliga grundläggande behov. I en gruppssammanställning av ett flertal småskulpturer har han skildrat livet *På stranden*. Här gymnastiseras det, ett par tycks inbegripna i en kärleksakt, några bär omkring på sina partners, en har gått ner i spagat. Strandraggare poserar, några stöttar varandra och någon går omkring och är bara snygg. Det är som det kan vara en solig dag vid Aldersjön. De flesta av skulpturerna är gjutna i metall företrädesvis i brons. Några är emellertid utförda i porslin och en i terrakotta. Den sistnämnda är ett landskapsmorfologiskt porträtt av Mellansel, där norra stambanan ansluter med spåret till Ö-vik. En tredimensionell bild av en mindre järnvägsknut. Alla motiv är lika goda. En annan grupp heter *Egentligen finns det bara skog i Norrland* man skulle kunna lägga till Axel Oxenstiernas, för Norrland så stigmatiserande omdöme, ”*I Norrland hava vi ett Indien*”. Då tänkte Oxenstierna i koloniala termer, ett tänkande som fortfarande ligger till grund för många värderingar om den norra landsändan. Nilsson har gestaltat fenomenet med ett delfinliknande flygplan som svävar över två oformligt feta trädformationer. Nilssons akvareller är ofta sparsmakat monokroma. Av de fyra visade på konstgillet tycker jag att *Målle Lindberg i Örnsköldsvik* och kombinationsverket *Blodgrupp A* där han har kombinerat akvarellmåleri med skulptural form är de mest intressanta. Det är också anmärkningsvärt att konstatera att med ett relativt litet antal men med väl hängda småskulpturer kan man fylla en så pass stor lokal som konstgillet. Det är således inte alltid storleken och antalet som är det viktiga utan verkens inneboende lödighet och dispositionen dem emellan. Skulptur, och i synnerhet bronsgjutningar, brukar ofta ha en prislapp som gör att privata köpare avstår från att handla. Jörgen Nilsson har en sympatisk inställning till och omsorg om sin publik. Med tillgänglighet, uttryck, hög kvalitet och pris möter han intresset hos den publik som är all grundförutsättning för ett levande konstliv. Många glömmer lätt bort att det till syvende och sist är publiken som står för fiolerna.

Bertil Sundstedt